

Gdańsk-Kraków-Warszawa-Wrocław, 12 lipca 2021

**Stanowisko ws. odmowy przedłużenia kontraktu
Hannie Wróblewskiej, dyrektorze Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki**

Pragniemy odnieść się do decyzji Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu o nieprzedłużeniu kontraktu Hannie Wróblewskiej, obecnej dyrektorze Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki. Zarząd Sekcji Polskiej AICA stoi na stanowisku, że ta decyzja nie ma podstaw merytorycznych. Hanna Wróblewska jest nie tylko jedną z najwybitniejszych kuratorek w Polsce i specjalistką rozpoznawalną również poza granicami kraju, ale także odpowiedzialną liderką oraz osobą doświadczoną w zarządzaniu.

Hanna Wróblewska objęła stery w Zachęcie w 2010 roku. Od tego czasu Galeria nie tylko utrzymała swoją renomę – zbudowaną przez znamienite poprzedniczki p. Wróblewskiej – ale też wzmocniła jej pozycję w kraju i za granicą. Stało się tak nie tylko dzięki świetnym wystawom przygotowanym przez zespół i gości tej instytucji, ale również dzięki bogatej sieci kontaktów i charyzmie jej dyrektorki. Wydaje się, że Ministerstwo dobrze rozumie jej zasługi – w komunikatach wystosowanych niedawno przez Organizatora nie padły przecież zarzuty dotyczące sprawowania urzędu przez Hannę Wróblewską. Jedynym uprawomocnieniem decyzji Ministra jest założenie, że „po tak długim czasie zmiana na stanowisku kierowniczym może korzystnie wpłynąć na kondycję instytucji oraz jej dalszy rozwój”. W sytuacji, gdy kondycja Zachęty nie wzbudza żadnych zastrzeżeń, przywołany argument zyskuje jednak wyjątkowo polityczny. Samo naruszenie ciągłości w zarządzaniu Galerią – motywowane arbitralną wolą zmiany – może okazać się kontrproduktywne, podobnie jak w przypadku Muzeum Narodowego w Warszawie, kiedy stanowisko dyrektora objął krótkotrwale Jerzy Miziołek, niwecząc ambitne plany profesjonalnego zespołu, stabilność instytucji oraz jej międzynarodową renomę.

Nasz niepokój budzi nie tylko brak uzasadnienia dla decyzji podjętej przez Ministra. Krytycznie oceniamy również brak informacji dotyczących procedury, która doprowadzi do wyłonienia następczyni lub następcy Hanny Wróblewskiej. Jeżeli Ministerstwu zależy na dobrej kondycji Zachęty w kolejnych latach, organizacja demokratycznego, przejrzystego konkursu stanowi jedyny sposób, by zweryfikować, czy wizja programowa obecnej dyrektorki jest warta kontynuacji. Hanna Wróblewska musi mieć możliwość przedstawienia swojej propozycji w takim konkursie – w innym przypadku uzasadnienie decyzji Ministerstwa okaże się przejawem nieodpowiedzialności i czysto retorycznym usprawiedliwieniem decyzji politycznej. Konkurs powinien mieć przy tym charakter międzynarodowy. Obecnie Zachęta stanowi wizytówkę polskiej sztuki na arenie międzynarodowej i ważny węzeł w ekosystemie europejskiej kultury.

Zarząd Sekcji Polskiej AICA apeluje do Ministerstwa o ponowne rozważenie decyzji o nieprzedłużaniu kontraktu Hannie Wróblewskiej. W razie jej podtrzymania nalegamy zaś na organizację transparentnego i międzynarodowego konkursu, w którym wizję programową obecnej dyrektorki Zachęty można by przeanalizować na tle innych kandydatów. By zacytować słowa samego Ministra Piotra Glińskiego, „Obsadzenie dyrektora instytucji kultury w drodze konkursu stanowi najpełniejszą realizację konstytucyjnej zasady korzystania z praw publicznych [...]; to bowiem najbardziej transparentna i rekomendowana przez środowiska twórców metoda wyboru dyrektora instytucji kultury”.

ul. Jazdów 2
00-467 Warszawa

Wnosimy również o uwzględnienie przedstawicielki lub przedstawiciela Sekcji Polskiej AICA w komisji konkursowej. W szeregach naszego Stowarzyszenia znajdują się najwybitniejsi specjaliści w zakresie krytyki i historii sztuki w Polsce, jak również osoby doświadczone w pracy kuratorskiej i zarządzaniu instytucjami kultury. Monitorowanie i współkształtowanie polityki kulturalnej w oparciu o kryteria merytoryczne stoi przy tym u podstaw naszej działalności, jak również statutów naszych organizacji-matek: Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki AICA oraz UNESCO.

Z poważaniem,

Członkowie Zarządu Sekcji Polskiej AICA:

Magdalena Ujma – Prezeska
Małgorzata Kaźmierczak – Wiceprezeska
Piotr Kosiewski – Wiceprezes
Bartłomiej Gutowski – Skarbnik
Arkadiusz Półtorak – Sekretarz
Łukasz Guzek – Członek Zarządu
Anna Markowska – Członkini Zarządu